

Du är med och hjälper!

För varje såld M-magasin går en krona till Unicef och Etiopiens barn. Senast blev det 1 043 000 kronor – hittills alltså cirka 4 miljoner kronor. Alla reportage från Amelia Adams, Lena Tallbergs och Håkan Elofssons resor hittar du på m-magasin.se

En egen bankbok!

Afrika kommer att förändras om vi utbildar flickorna, säger Unicef-ambassadören Angélique Kidjo på Sverigebesök. I Etiopien mötte vi fyra hoppfulla mammor som har detta helt klart för sig: En egen ekonomi är grunden för att nästa generation ska få det bättre!

Av Lena Tallberg Foto Håkan Elofsson

● När vi reser till Etiopien för att på plats se vart M-kronorna tar vägen, möter vi mycket elände men också glädje. Det här reportaget är en solskenshistoria som har sin början i en begravningskassa.

I staden Dire Dawa i öster fanns ett gemensamt sparande för begravingar

för invånarna. Men antalet döda sköt i höjden på grund av aids så något radikalt var tvunget att göras.

Amelia Adamo, fotografen **Håkan Elofsson** och jag, sitter på ett litet stadskontor och lyssnar på socialarbetarnas rapport om en annan sida av staden som inte handlar om den

vänd

Agalech Mekonnen, 46:

– Sparkontot ger oss trygghet

“För två år sedan lämnade jag min man. Han jobbade med smuggling och jag var hemmafru. Men vi hade inga pengar att leva för. Då tänkte jag att en man som inte drar in pengar till familjen är inget att ha. Så jag skilde mig och startade en liten butik. Tack vare ‘kassan’

kunde jag efter ett tag låna pengar och på det sättet köpa in varor till lägre pris och öka förtjänsten. Kol är det jag säljer mest av. I dag har jag pengar för mig och mina två barn som bor hemma. De kan gå i skolan, och jag kan både spara och betala tillbaka på skulden.”

Dunia Ahmed, 40:

– Jag hade nästan förlorat hoppet

“Min första man lämnade oss och gifte om sig med en ny. Nu har jag en arbetslös och deprimerad man, ja han sitter här innanför och kan inte göra något. Förut var han fotbollsspelare och industriarbetare. Jag hade ingen mat att servera mina barn. Min dotter vände sig vid att inte äta. Nu har jag startat frukostservering och kryddförsäljning. Jag börjar klockan sex varje morgon, kokar potatis och steker ägg. Jag slutar klockan åtta på kvällen, min yngste son hjälper till. Vi klarar oss nu.”

forts

gigantiska amerikanska militärförläggningen som finns där för att bland annat stoppa Al-Shabab i Somalia från att ta sig in i grannlandet Etiopien.

Dire Dawa hade en blomstringstid på 1960- och 1970-talen med en stark textilindustri. Sedan kom revolutionen, torka, svält, krig och, som inte det vore nog, aids-epidemin. Fortfarande dör en människa om dagen av aids här. Staden är något större än Malmö sett till folkmängden. Närmare sju tusen barn är föräldralösa. 36 procent av befolkningen är under 15 år. Vad göra?

Ett pilotprojekt startades med bistånd från bland andra Unicef och The Great Ethiopian Run. Begravningskassorna gjordes om till ett välfärdssystem i första hand för dem som lever. 400 medlemmar i en del av staden startade och kom fram till detta:

- Alla föräldralösa barn ska få gå i skolan och få stöd för skolmaterial och uniform.
- Mat och medicin ska alla ha tillgång till.
- Trygga hem: ingen flicka ska vara rädd för att bli våldtagen eller könsstympad.
- Sjuka och gamla ska få ekonomisk hjälp.

Kassan bygger på ett mikrokreditsystem som hittills resulterat i att 102 vuxna försörjer sig själva, övriga – barn, sjuka och gamla – får stöd. 44 personer har redan betalat tillbaka sin kredit. Levnadsstandarden har höjts för alla, och projektet har startats upp på många fler platser nu.

Vi såg med våra egna ögon att fler och fler kvinnor får utbildning, även gymnasial!

Vi såg kraften i kvinnorna som lyckats bygga upp en egen ekonomi!

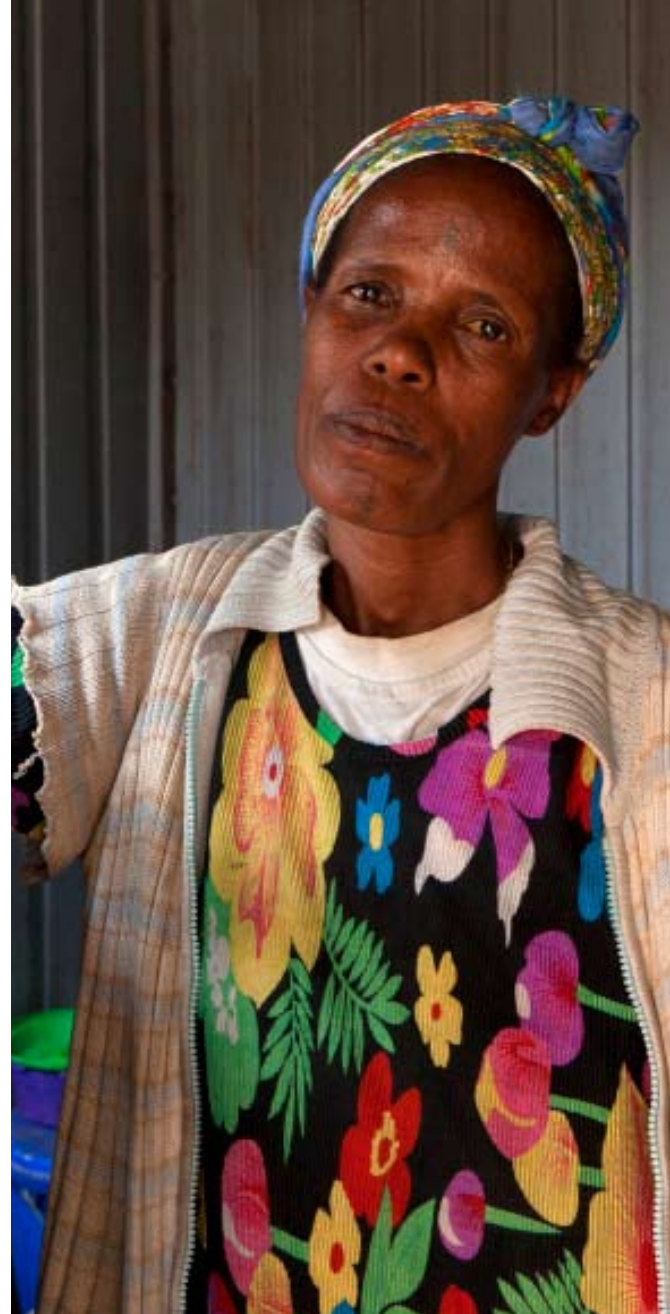
Vi såg att förhållanden går att förändra med små medel. ●

Hamelmal Tariku, 16:

– Jag ska bli vetenskapsman

”Jag har inga syskon, min mamma dog efter att hon fött mig och min pappa dog i aids. Jag bor med min faster som är 81 år. Hon har förlorat både sin man och sina barn. Jag tar hand om henne och får stöd av ’kas-san’. Men det är inte lätt. Yeshe är djupt förtvivlad och kan bli mycket arg helt plötsligt. En gång i veckan kommer en volontär och kollar hur vi har det och att jag sköter min skola. Det gör jag verkligen, för jag har höga förväntningar på framtiden. En del män skrattar när jag säger att jag ska bli forskare, men de ska få se!”

Etenesh Tesfaye, 41:

– Jag gör bara affärer med andra kvinnor

”Min make dog tidigt så jag har varit ensamstående länge. Min enda son har klarat sig bra och studerar. Då samlade jag skrot och skräp och fick betalt för det. Ett tungt arbete som jag inte skulle klara i dag. Nu serverar jag lunch för kontorsanställda. Jag samarbetar med olika kvinnor, köper grönsaker av en, injera av en annan och tillagar egna såser. En dag i veckan har jag helt ledigt, och jag har 600 birr på mitt sparkonto. Livet har blivit bra.”

M:s Lena Tallberg träffade världsstjärnan Angélique Kidjo.

Mama Africa

Hon finns på en lista över de 100 mest inspirerande kvinnorna i världen och på en annan över Afrikas 50 mest inflytelserika människor. Hon är kontinentens främsta diva och mest populära Unicef-ambassadör på samma gång. Angélique Kidjo, 52, är en superstjärna på Sverigebesök.

● Har du hört Angélique Kidjos låt *Mutoto Kwanza* på skivan *Oyaya!*? I så fall förstår du kanske hur hon jobbar. Den skrev hon efter ett livsavgörande möte hon var med om som nybliven Unicef-ambassadör på resa i Tanzania.

– Det var första gången jag såg föräldralösa barn. Jag fick kontakt med en hiv-smittad treårig pojke som var het av hög feber. Jag frågade vad han behövde och han svarade: Jag vill ha roligt. Då förstod jag på djupet att barn alltid måste komma först, det måste vara prioritet för alla. Jag frågade om jag fick låna hans ord. Det fick jag, och så skrev jag *Mutoto Kwanza*.

Det betyder "ett barn" på swahili. Angélique Kidjo har många sådana låtar på sin repertoar. Nu är hon i Sverige för att uppträda på Operakällaren Trophy, välgörenhetsgolf som samlar in pengar till Unicef.

Utbildning är hennes hjärtesak så förutom engagemanget i Unicef sedan 2002 är hon aktiv i Batonga Foundation for Girls Education in Africa.

– Afrika kommer att förändras om vi utbildar flickorna. Det kommer att ha en långsiktig effekt, då kommer inga diktatorer att kunna vara kvar.

Grundvärderingarna fick Angélique Kidjo med sig från uppväxten i Benin i en familj med tre döttrar och sju söner.

– Min pappa sa att båda könen har lika värde och att man inte ska se hudfärgen utan människan bakom. Han sa också att hjärnan är vårt främsta vapen och lyckades trots knappa resurser få oss alla tio att gå i skolan. Min

mamma sa att om vi inte var välnärda och friska skulle vi inte kunna lära oss något. Hon såg till att vi fick mat, hygien och skydd.

– Nu när jag reser runt med Unicef ser jag att de problem vi hade i Benin finns i hela Afrika. Och med bedrövelse ser jag att Afrika har lämnats i sticket av västpolitiker och hamnat i händerna på Kina. Afrikanska stater behöver hjälp med lagar och framför allt implementeringen av dem.

Vad är det bästa med Unicef?

– Att Unicef jobbar på fältet. Om det inte hade varit så hade jag aldrig blivit ambassadör. Jag avskyr cocktailpartyn, har nog med hyckleri i musikbranschen.

Vad är du mest stolt över?

– Vaccinationerna som räddat och har räddat så många liv genom Unicef!

Vad vill du säga till M:s läsare?

– Bilda koalitioner med jämna årgångar kvinnor i Afrika. Byt kunskap med varandra och för över till nästa generation. En gång mötte jag kvinnor i ett flyktingläger i Tchad. Det var historier om skräck, vi som lyssnade fick sömnproblem och kräktes. Jag fick en insikt om att kvinnor bara ska behöva berätta sin historia en gång, en! Därför måste alla – läkaren, psykologen, socialarbetaren, polisen, politikern, reportern – vara där just då och lyssna så att kvinnorna snabbt ska kunna få komma hem till sina byar igen, med raka ryggar.

Vad är hem för dig?

– Jag bor i New York men känner mig hemma i Benin, ja i hela Afrika faktiskt. Flygplatser har också blivit hemma – vi lever ju i en global by. ●